

SCHADEVERGOEDING - VETUSTEIT NIET MEER AAN DE ORDE?

Wanneer iemand door zijn eigen fout schade berokkent aan een derde partij, is deze gehouden die schade te vergoeden. Dit betekent dat hij de benadeelde een bedrag moet betalen waardoor de beschadigde zaak hersteld wordt in de staat waarin het zich bevond voor het ongeval.

M.a.w. men heeft recht op een integrale vergoeding van de schade.

Uiteraard, wanneer het beschadigde goed reeds een zekere ouderdom heeft of tekenen van slijtage vertoont, was er omzeggens een algemene consensus in de rechtspraak en -leer dat men niet de nieuwwaarde diende te vergoeden doch wel de werkelijke waarde.

Er werd dus wel degelijk rekening gehouden met de slijtage/vetusteit van het beschadigde goed. Immers hield men voor dat het slachtoffer niet in een verbeterde materiële toestand kon gebracht worden na vergoeding in vergelijking met zijn toestand voor het incident.

Waar het Belgische Hof van Cassatie (Nederlandstalige kamer) altijd voorstander was van de verrekening van de vetusteit, kwam hierin (op het eerste zicht althans) een wijziging ingevolge een arrest van september 2020.

Het Hof van Cassatie heeft bij arrest van **17 september 2020** volgend standpunt ingenomen m.b.t. het aanrekenen van de vetusteit op beschadigde goederen. Ze stelde:

“De persoon die door zijn fout schade aan een ander veroorzaakt, is verplicht deze schade te vergoeden. De benadeelde heeft in de regel recht op de integrale vergoeding van de geleden schade.

De persoon wiens zaak door een onrechtmatige daad is beschadigd, heeft recht op herstel van zijn vermogen door het herstel van de zaak in de staat waarin zij zich voor die daad bevond.

*In de regel heeft de benadeelde recht op het bedrag dat nodig is om de beschadigde zaak te laten herstellen, **zonder dat dit bedrag verminderd mag worden wegens de vetusteit van de beschadigde zaak.**” (eigen onderlijning)*

Waar men op basis van het voormelde zou veronderstellen dat het Belgische Hof van Cassatie het aanrekenen van vetusteit overboord heeft gegooid, dient benadrukt dat deze beslissing van het Belgische Hof van Cassatie in belangrijke mate dient genuanceerd te worden.

Waar het Franse Hof van Cassatie voorstander blijkt te zijn van het integraliteitsprincipe, met name vergoeding zonder aftrek van de vetusteit (rechten van de schadelijder worden hierbij het meest gevrijwaard) was het Belgische Hof van Cassatie (Nederlandstalige kamer) eerder voorstander van het in rekening brengen van die vetusteitsaftrek hetgeen uiteraard nauwer aansluit bij de verdediging van de rechten van de aansprakelijke partij.

Met dit arrest heeft het Belgische Hof van Cassatie haar voormeld standpunt (enigszins) verlaten en wat aansluiting gezocht bij de visie van het Franse Hof van Cassatie, die, zoals gezegd, de belangen van de schadelijder vooropstelt.

Het Belgische Hof van Cassatie heeft dus beslist dat de schadelijder (in regel) gerechtigd is op een vergoeding in nieuwwaarde zonder de slijtage en/of vetusteit in mindering te brengen.

Dit betekent dat de schadelijder dus recht heeft op een vergoeding van de nieuwwaarde, indien de vernielde zaak of beschadigde zaak niet herstelbaar of vervangbaar is met andere (onderdelen van) zaken in een vergelijkbare staat (qua ouderdom).

Dit gaat dus (op het eerste zicht althans) in tegen de visie van de Nederlandstalige kamer bij het Belgische Hof van Cassatie die eerder stelde niet de nieuwwaarde te vergoeden doch enkel de werkelijke waarde van de beschadigde zaak voor het ongeval.

Echter dient benadrukt dat het Belgische Hof van Cassatie met dit arrest geenszins haar visie volledig heeft omgekeerd. Ze is in elk geval niet, minstens niet volledig, het Franse Hof van Cassatie gevolgd.

Immers benadrukt het Belgische Hof van Cassatie dat een slachtoffer “in de regel” gerechtigd is op een vergoeding van de nieuwwaarde zonder aftrek van de vetusteit, doch laat dit Hof met dit arrest in elk geval ook een duidelijke opening voor het in rekening brengen van de vetusteit of slijtage bij de beoordeling van de schade.

M.a.w. het vergoeden van de werkelijke waarde (waarbij dus rekening wordt gehouden met die slijtage) is dus nog altijd mogelijk volgens het Belgische Hof van Cassatie.

Het zal dus aan de feitenrechter zijn om die beoordeling en overweging te maken en na te zien of ze zich op het integraliteitsprincipe kan baseren of niet.

Een aansprakelijke zal dus in elk geval nog de mogelijkheid hebben om te verhinderen dat hij veroordeeld zou worden tot betaling van die nieuwwaarde waarbij dus geen rekening zou worden gehouden met die slijtage.

Het zal dus aan de aansprakelijke partij (en diens raadsman) zijn om in het kader van een gerechtelijke procedure (of minnelijke onderhandelingen) erover te waken dat wanneer de schadelijder de nieuwwaarde opeist, er voldoende argumenten worden ontwikkeld teneinde de Rechtbank (of de tegenpartij in minnelijke onderhandelingen) ervan te overtuigen dat de vetusteit wel in rekening moet worden gebracht zodoende dat enkel de werkelijke waarde wordt vergoed en niet de nieuwwaarde van het beschadigde goed.

Ons kantoor, gespecialiseerd in schadebegroting, kan ieder van U hierbij helpen.

Aarzel niet om met ons kantoor contact te nemen.

Willan Advocaten BV

21.05.2022